

Ota asia puheeksi, kun huomaat jotain

Tammikuu 2025

Kuva 1. Identtiset letkukelat

Auditointiryhmä tarkasteli juuri rakennettua lastaus-/purkuasemaa. Ryhmän jäsen huomasi paikalla kaksi letkukelaa, molemmissa oli samanväriset letkut ja samanlaiset liittimet. Toisessa oli merkintä "Paineilma"; toisessa "Typpi". Ryhmän jäsen kysyi, miten letkuja käytettiin. Ilmaletku oli tarkoitettu käytettäväksi pneumaattisten työkalujen kanssa ja typpi säiliöautojen inertointiin lastauksen aikana.

Ryhmän jäsen huomautti, että jos nämä identtiset letkut kytketään ristiin, säiliöauto, jonka pitäisi olla tyytetty, voisi sen sijaan olla happitilassa. Kukaan ei ollut tunnistanut tätä vaaraa suunnittelun aikaisissa riskinarvioinneissa tai käynnistystä edeltävässä turvallisuustarkastelussa (PSSR). Ilmaletku poistettiin käytöstä, kunnes korjaava toimenpide voitiin toteuttaa ja arvioida muutoksenhallinnan kautta. Myös toinen vaara oli olemassa. Jos joku olisi liittännyt typpiletkun ilmakäyttöiseen työkaluun, hän olisi voinut altistaa happivajalle ilmalle ja pyörtyä.

Tämä on esimerkki siitä, että kysymällä yksinkertainen kysymys, henkilö saattoi estää kaksi mahdollisesti vakavaa onnettomuutta. Tämä osoittaa, kuinka tärkeää on ottaa asia puheeksi, kun jokin näyttää olevan väärin.

Tiesitkö?

- Heikot varoitussignaalit ovat merkkejä siitä, että jokin saattaa olla vialla. Kuvassa 1 varoitussignaali on identtiset letkut ja mahdollisuus käyttää väärää letkua.
- Laitteiden pitämät epänormaalit äännet tai värinät ovat molemmat varoitussignaaleja siitä, että jokin on vialla ja vaatii huomiota.
- Varoitussignaalit lisääntyvät usein, kunnes tapahtuu jotain vakavampaa – laitevika tai vuoto, jota ei voi jättää huomiotta.
- Monissa suuronnettomuuksissa on ollut aikaisempia ennusmerkkejä tai varoitussignaaleja, jotka oli jätetty huomioimatta ennen onnettomuutta. Tapahtuman jälkeen tarkasteltuna nämä varoitussignaalit olivat ilmeisiä.
- Ilmoita muille näistä varoitussignaaleista. On parempi tarkastaa tilanne ja todeta sen olevan kunnossa, kuin olettaa, että asia ei tärkeä.
- Ihmiset havaitsevat poikkeamia ja varoitussignaaleja, mutta vaaroille voidaan tehdä jotain ainoastaan jos poikkeamat nostetaan jonkun tietoon, joka voi korjata asian.
- Puutteellisesti kirjoitettu ohje on myös varoitussignaali. Sellainen saattaa hyvin riittää kokeneelle operaattorille, mutta hämmentää uudempaa työntekijää.

Mitä sinä voit tehdä?

- Jos huomaat jotain poikkeavaa, ilmoita asiasta eteenpäin. Tilanne voidaan tarkistaa ja tarvittaessa aloittaa korjaavat toimenpiteet.
- Havainnoi kenttäkierroksilla asioita, jotka ovat muuttuneet edellisen käynnin jälkeen. Kirjaa ne ylös ja raportoi niistä.
- Sekavat ohjeet pitää korjata. Jos esimerkiksi kaavion tai kuvan lisääminen voisi selkeyttää ohjetta, ehdota sitä esimiehellesi.
- Tarkkaile tiettyjä asioita kentällä – esimerkiksi avoimet sähkörsiat, tulppaamattomat yhteydet tai vialliset paikallismittarit ovat kaikki asioita, jotka on korjattava mahdollisen vaaratilanteen estämiseksi.

Jos jokin näyttää epäilyttävältä - KYSY! Saatat pelastaa jonkun hengen!